

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de către Agenția „Moldsilva”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Iurii Anton împotriva Agenției „Moldsilva”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului material,

împotriva deciziei din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile de apel declarate de Agenția „Moldsilva”, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni și s-a menținut hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

*(Dosarul nr. 2ra-1377/23
NR. PIGD 2-21091623-01-2ra-05092023)*

Recursul declarat după 01 septembrie 2023.

Neelucidarea tuturor circumstanțelor cauzei. Aplicarea eronată a normelor de drept material. Hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. N. Mămăligă,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, V. Cotorobai, M. Anton,

10 iulie 2026

Copia corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Agenția „Moldsilva”

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 18 iunie 2021, Iurii Anton a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției „Moldsilva”, prin care a solicitat anularea ordinului Agenției „Moldsilva” nr. 44 din 24 martie 2021 cu privire la concedierea din funcția de șef al ocolului silvic Sculeni, restabilirea în funcția deținută de șef al ocolului silvic Sculeni raionul Ungheni, încasarea de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul său a salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă de la 24 martie 2021 până la devenirea definitivă a hotărârii judecătorești, încasarea suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen conform art. 330 din Codul muncii, încasarea din contul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

2. În susținerea acțiunii reclamantul Iurii Anton a indicat că a activat în calitate de șef al ocolului Silvic Sculeni raionul Ungheni de la 18 august 2018 până la 24 martie 2021, dată la care a fost concediat din funcția deținută prin ordinul nr. 44 din 24 martie 2021, emis de directorul Agenției „Moldsilva”, Dumitru Cojocar, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. i) din Codul muncii, pentru prezentarea la serviciu în stare de ebrietate.

3. Reclamantul a menționat că până a fi concediat, prin ordinul nr. 35P din 01 martie 2021, a fost suspendat din funcție până la verificarea circumstanțelor de fapt.

4. Reclamantul a indicat că temei pentru concediere a servit decizia șefului IP Ungheni, comisar șef Victor Gavrilă, emisă conform materialelor procedurii nr. 34-54-3403 din 01 martie 2021, potrivit căruia s-a constatat că la 26 februarie 2021, ora 16:30, conducea automobilul de model „VAZ 21214”, cu nr./î AN AX 616, în timpul orelor de lucru, pe traseul public Sculeni Gherman, în stare de ebrietate alcoolică, având o concentrație de alcool în aerul expirat de 0,26 mg/l. Pe cazul contravențional nu există o decizie definitivă.

5. În contextul circumstanțelor enunțate a contestat ordinul de concediere, calificându-l ca premeditat și subiectiv, ori administrația ÎS „Silva-Centru”, a fost sancționată civil anterior prin concediere ilegală, iar prin decizia din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost restabilit în funcție.

6. În acest context este evident și tendențios că angajatorul permanent urmărea scopul de a găsi motive subiective pentru a-l concedia din funcție.

7. Iurii Anton a susținut că la 26 februarie 2021, nu a consumat băuturi alcoolice, însă cu o zi înainte a fost la o zi de naștere unde a consumat băuturi spirtoase până târziu și evident că era miros din cavitatea bucală.

8. Reclamantul a menționat că după ce a fost stopat de agenții de patrulare, s-a deplasat la secția de primire a Spitalului raionului Ungheni unde i s-au prelevat probe biologice. Prin buletinul de analize nr. 4 din 06 aprilie 2021 a IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, Laboratorul diagnostic clinic, s-a constatat că în sânge s-a depistat o concentrație de alcool în sângele acestuia de 0,22 g/l, astfel nu era în stare de ebrietate, dat fiindcă potrivit Regulamentului privind modul de testare alcoolscopice și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și natura ei, acea cantitate poate fi calificată doar ca consecință a consumului de alcool și nu se încadrează în calificarea de stare de ebrietate.

9. Ulterior, la 21 aprilie 2021 s-a adresat pârâtului cu cerere, potrivit căreia a solicitat restabilirea la locul de muncă, însă de la ultimul în persoana angajatorului nu a primit nici un răspuns.

10. Reclamantul consideră că a fost ilegal concediat, în cazul în care la momentul emiterii ordinului de concedere pârâtul nu dispunea de nici un act de constatare a stării de ebrietate a angajatului, iar rezultatele obținute de la organele de poliție, prin intermediul alcooltestului nu reprezintă un certificat eliberat de instituția medicală competentă.

11. De asemenea, a indicat că angajatorul nu a probat faptul că pe parcursul zilei de muncă la 26 februarie 2021 ar fi fost în stare de ebrietate la serviciu, nefiind prezentat rezultatul buletinului de analiză cu toate că el a indicat în explicațiile sale date în cadrul anchetei de serviciu că a prelevat probe de sânge pentru confirmarea nevinovăției și așteaptă rezultatul.

12. Reclamantul consideră că angajatorul s-a limitat la materialele parvenite de la IP Ungheni, în lipsa unei decizii finale de constatare a stării sale de ebrietate în ziua respectivă și a emis ordinul de concediere în lipsa unui suport juridic incontestabil la moment. A invocat că nu a fost chemat și anunțat referitor la ședința comitetului sindical al organizației sindicale

primare a Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, fiindu-i prezentat doar un răspuns al Federației Sindicatelor din Silvicultură „Sindsilva”, semnată de președintele Fiodor Botnari, în care s-a indicat precum că ar fi admis încălcări grave a disciplinei de muncă și având în vedere funcția pe care o ocupă, de șef al ocolului silvic, având în subordine un colectiv, consideră inadmisibil aflarea sa în funcția pe care o ocupă. Urmare a concedierii ilegale din funcția deținută a fost privat de dreptul de a munci și a întreține familia, fiindu-i cauzat prejudiciu material și supus suferințelor psihice enorme, care i-au agravat starea sănătății.

13. De asemenea, a susținut că prin acuzația pe nedrept în consumul abuziv de alcool i-a fost prejudiciată imaginea, prin urmare despăgubirea morală o estimează în mărime de 100 000 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

14. Prin încheierea din 27 iulie 2021 a Judecătoriei Ungheni, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni. (f.d. 43, vol. I)

15. Prin hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Anton.

S-a anulat ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 44 din 24 martie 2021 cu privire la concedierea lui Iurii Anton.

S-a restabilit Iurii Anton în funcția de șef al Ocolului Silvic Sculeni din cadrul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni.

S-a obligat Agenția „Moldsilva” să calculeze și să achite lui Iurii Anton salariul mediu pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada de la 24 martie 2021 până la 07 iunie 2022, inclusiv.

S-a încasat de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul lui Iurii Anton cheltuieli de judecată în sumă de 5 000 lei.

În rest, pretențiile s-au respins ca fiind neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

16. La 09 iunie 2022, Agenția „Moldsilva”, a declarat apel împotriva hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe în partea în care acțiunea a fost admisă, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

17. La 15 iunie 2022, avocatul Alexandru Parfeni, în interesele Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Iurii Anton.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

18. Prin decizia din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Agenția „Moldsilva”, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni și s-a menținut hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Anton către Agenția „Moldsilva”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului material.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 04 septembrie 2023, Agenția „Moldsilva”, a declarat recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

SOLICITAREA RECURENTEI

20. În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a invocat că nu este de acord cu concluziile instanțelor ierarhic inferioare precum că instanța nu poate să rețină ca probă care să confirme starea de ebrietate a lui Iurii Anton, decizia în baza materialelor de constatare nr. 34.54-3403 din 01 martie 2021, aprobată de Șeful Inspectoratului de Poliție Ungheni, comisar șef Victor Gavriliță, ori prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 este definită starea de ebrietate-stare survenită în urma consumului de alcool, droguri și/sau alte substanțe ce provoacă ebrietate și care are drept urmare dereglarea psihofuncțională a organismului.

21. La procesul-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate din 26 februarie 2021, început la 16:05 și finisat la 16:15, este anexat tichetul aparatului Drager, unde este indicat datele personale a lui Iurii Anton, semnătura și rezultatul final de 0,26

mg/l. Ulterior, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI05174320, semnat de Iurii Anton și nefiind contestat.

22. Reprezentantul recurenței a menționat că în cadrul anchetei de serviciu, în urma audierilor și explicațiilor date de către Iurii Anton la 15 martie 2021 la sediul Agenției „Moldsilva”, a invocat/indicat că „seara la data de 25 februarie 2021 a fost la un prieten unde a servit băuturi alcoolice până seara târziu, fiind telefonat că a venit salvarea la mama sa și inconștient a urmat la mașina de serviciu, negândindu-se la faptul că în organism este o mare concentrație de alcool. Despre cele întâmplate regretă și a rugat să fie aplicată o pedeapsă mai blândă”.

23. Totodată, instanța a evidențiat în partea motivată a actului judecătoresc că prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică este o încălcare gravă a Codului muncii și a normelor de Securitate și sănătate a muncii. Disciplina muncii este o condiție obligatorie pentru toți salariații, indiferent de funcția pe care o ocupă, disciplina muncii presupune îndeplinirea de către salariat a tuturor obligațiilor care-i revin potrivit contractului individual de muncă, fișei postului, dispozițiilor șefului ierarhic, precum și normelor de disciplină stipulate atât în actele normative generale, cât și în actele normative la nivel de unitate.

24. În acest sens, pentru încălcarea disciplinei de muncă prin prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică Agenția „Moldsilva” a aplicat lui Iurii Anton sancțiune disciplinară sub formă de concediere.

25. De asemenea, instanța a reținut greșit că starea de ebrietate a lui Iurii Anton a fost stabilită prin intermediul comisiei formate în baza ordinului din 26 februarie 2021, emis de către directorul ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, care a întocmit actul de constatare din 26 februarie 2021, ora 16:30.

26. Recurentul consideră că instanța urmează să rețină că membrii comisiei au cercetat circumstanțele de fapt la acel moment, până a aduce la cunoștință fondatorului care a inițiat ancheta de serviciu, iar starea de ebrietate a fost constatată de către organele competente, și anume, de către reprezentanții Inspectoratului de Poliție Ungheni, prin actele emise în acest sens.

27. A mai indicat că în cadrul examinării cauzei Iurii Anton a susținut că până a se așeza în automobilul de serviciu a servit o bere și cu o zi înainte a mai servit alcool, însă nu a cunoscut care pot fi consecințele.

28. A susținut că Agenția „Moldsilva” a respectat în totalitate prevederile legale la eliberarea din funcție a lui Iurii Anton. În drept a invocat art. 432 alin. (1) lit. a), b), c) din Codul de procedură civilă.

29. Prin încheierea din 31 octombrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a expedit intimatului Iurii Anton și intervenientului accesoriu Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, copia recursului declarat de Agenția „Moldsilva” și s-a comunicat dreptul de depunere, în termen de până la o lună, a referinței, cu expunerea asupra obiecțiilor materiale și procedurale invocate în cererea de recurs (f. d. 53-54, vol. II).

30. Intimatul și intervenientul accesoriu nu au făcut uz de dreptul procedural și nu au depus referință la cererea de recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate rezultă că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi

32. Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

33. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de Agenția „Moldsilva”, împotriva deciziei din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

34. Art. 434 din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

35. Art. 431 din Codul de procedură civilă:

„(1) Examinarea recursului împotriva deciziilor instanțelor de apel ține de competența Curții Supreme de Justiție.

(2) Asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

(3) Recursul considerat admisibil se examinează într-un complet din 3, 5 sau 9 judecători ai Curții Supreme de Justiție.

(4) Judecătorii care au examinat admisibilitatea recursului pot participa și la examinarea recursului în cauză.”

36. Art. 440 din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă este considerat admisibil, completul examinează recursul în fond.”

37. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 432. Instanța invocă, din oficiu, neatragera în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

38. Art. 432 din Codul de procedură civilă:

(1) Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

39. Art. 444 din Codul de procedură civilă:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 432 alin. (1) lit. b) și e). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

40. Art. 445 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța, după ce judecă recursul, este în drept: c) să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.”

41. Art. 4 din Codul muncii:

„Raporturile de muncă și alte raporturi legate nemijlocit de acestea sunt reglementate de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii.”

42. Art. 9 din Codul muncii:

„1) Salariatul are dreptul: a) la încheierea, modificarea, suspendarea și desfacerea contractului individual de muncă, în modul stabilit de prezentul cod; g) la adresare către angajator, patronate, sindicate, organele administrației publice centrale și locale, organele de jurisdicție a muncii; l) la apărare, prin metode neinterzise de lege, a drepturilor sale de muncă, a libertăților și intereselor sale legitime.”

43. Art. 11 din Codul muncii:

„(1) Nivelul minim al drepturilor și garanțiilor de muncă pentru salariați se stabilește de prezentul cod și de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii.

(2) Contractele individuale de muncă, contractele colective de muncă și convențiile colective pot stabili pentru salariați drepturi și garanții de muncă suplimentare la cele prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative.”

44. Art. 12 din Codul muncii:

„Clauzele din contractele individuale de muncă, din contractele colective de muncă și din convențiile colective sau din actele juridice emise de autoritățile administrației publice menționate la art. 4 lit. d) și e), care înrăutățesc situația salariaților în comparație cu legislația muncii sunt nule și nu produc efecte juridice.”

45. Art. 81 din Codul muncii:

(1) Contractul individual de muncă poate înceta:

a) în circumstanțe ce nu depind de voința părților (art. 82 și 310);

a¹) prin acordul scris al părților (art. 82¹);

b) la inițiativa uneia dintre părți (art. 85 și 86).

(2) În toate cazurile menționate la alin. (1), ziua încetării contractului individual de muncă se consideră ultima zi de muncă.

(3) Contractul individual de muncă încetează în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) angajatorului, care se aduce la cunoștința salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, cel târziu la data eliberării din serviciu, cu excepția cazului în care salariatul nu lucrează până în ziua eliberării din serviciu (absență nemotivată de la serviciu, privațiune de libertate etc.). Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) angajatorului cu privire la încetarea contractului individual de muncă trebuie să conțină referire la articolul, alineatul, punctul și litera corespunzătoare din lege.”

46. Art. 86 din Codul muncii:

„1) Concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pe durată nedeterminată, precum și a celui pe durată determinată – se admite pentru următoarele motive: i) prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică, în stare cauzată de substanțe stupefiante sau toxice, stabilită în modul prevăzut la art. 76 lit. k).”

47. Art. 76 din Codul muncii:

„Contractul individual de muncă se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților în caz de: k) prezentare la locul de muncă în stare de ebrietate alcoolică, în

stare cauzată de substanțe stupefiante sau toxice, constatată prin certificatul eliberat de instituția medicală competentă sau prin actul comisiei formate dintr-un număr egal de reprezentanți ai angajatorului și ai salariaților.”

48. Art. 89 din Codul muncii:

„(2) La examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului. În cazul contestării de către salariatul membru de sindicat a ordinului de concediere, instanța de judecată va solicita opinia consultativă a organului (organizatorului) sindical privind concedierea salariatului respectiv.”

49. Art. 90 din Codul muncii:

(1) În cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia.

(2) Repararea de către angajator a prejudiciului cauzat salariatului constă în:

a) plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului în cazul transferului sau al eliberării nelegitime din serviciu;

Notă: Se declară neconstituțional textul "într-o mărime care nu va depăși 12 salarii medii lunare ale salariatului" din articolul 90 alin.(2) lit.a) din Codul muncii conform Hot. Curții Constituționale nr.9 din 22.07.2025, în vigoare 22.07.2025

b) compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu (consultarea specialiștilor, cheltuielile de judecată etc.);

c) compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului.

(3) Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului.

Art. 201 din Codul muncii:

„Disciplina muncii reprezintă obligația tuturor salariaților de a se subordona unor reguli de comportare stabilite în conformitate cu prezentul cod, cu alte acte normative, cu convențiile colective, cu contractele colective și cu cele individuale de muncă, precum și cu actele normative la nivel de unitate, inclusiv cu regulamentul intern al unității, dacă este elaborat și aprobat de angajator.”

50. Art. 202 din Codul muncii:

„Disciplina de muncă se asigură în unitate prin crearea de către angajator a condițiilor economice, sociale, juridice și organizatorice necesare prestării unei munci de înaltă productivitate, prin formarea unei atitudini conștiente față de muncă, prin aplicarea de stimulări și recompense pentru munca conștiincioasă, precum și de sancțiuni în caz de comitere a unor abateri disciplinare.”

51. Art. 206 din Codul muncii:

„(1) Pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g)-r)).

(2) Legislația în vigoare poate prevedea pentru unele categorii de salariați și alte sancțiuni disciplinare.

(3) Se interzice aplicarea amenzilor și altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă.

(4) Pentru aceeași abatere disciplinară nu se poate aplica decât o singură sancțiune.

(5) La aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul trebuie să țină cont de gravitatea abaterii disciplinare comise și de alte circumstanțe obiective.”

52. Art. 207 din Codul muncii:

„1) Sancțiunea disciplinară se aplică de organul căruia i se atribuie dreptul de angajare (alegere, confirmare sau numire în funcție) a salariatului respectiv.

(2) Salariaților care poartă răspundere disciplinară conform statutelor sau regulamentelor disciplinare și altor acte normative li se pot aplica sancțiuni disciplinare și de organele ierarhic superioare celor indicate la alin. (1).

(3) Salariații care dețin funcții electiv pot fi concediați (art. 206 alin. (1) lit. d)) numai prin hotărârea organului de care au fost aleși și numai în temeiuri legale.

53. Art. 208 din Codul muncii:

(1) Până la aplicarea sancțiunii disciplinare, angajatorul este obligat să ceară în scris salariatului o explicație scrisă privind fapta comisă. Explicația privind fapta comisă poate fi prezentată de către salariat în termen de 5 zile lucrătoare de la data solicitării. Refuzul de a prezenta explicația cerută se consemnează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

(2) În funcție de gravitatea faptei comise de salariat, angajatorul este în drept să organizeze și o anchetă de serviciu, a cărei durată nu poate depăși o lună. În cadrul anchetei, salariatul are dreptul să-și explice atitudinea și să prezinte persoanei abilitate cu efectuarea anchetei toate probele și justificările pe care le consideră necesare.

54. Art. 210 din Codul muncii:

(1) Sancțiunea disciplinară se aplică prin ordin (dispoziție, decizie, hotărâre), în care se indică în mod obligatoriu:

- a) temeiurile de fapt și de drept ale aplicării sancțiunii;
- b) termenul în care sancțiunea poate fi contestată;
- c) organul în care sancțiunea poate fi contestată.

(2) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare, cu excepția sancțiunii disciplinare sub formă de concediere conform art. 206 alin. (1) lit. d) care se aplică cu respectarea art. 81 alin. (3), se comunică salariatului, sub semnătură sau prin altă modalitate care permite confirmarea recepționării/înștiințării, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data emiterii, iar în cazul în care acesta activează într-o subdiviziune interioară a unității (filială, reprezentanță, serviciu desconcentrat etc.) aflate în altă localitate – în termen de cel mult 15 zile lucrătoare și produce efecte de la data comunicării. Refuzul salariatului de a confirma prin semnătură comunicarea ordinului se fixează într-un proces-verbal semnat de un reprezentant al angajatorului și un reprezentant al salariaților.

(3) Ordinul (dispoziția, decizia, hotărârea) de sancționare poate fi contestat de salariat în instanța de judecată în condițiile art.355.

55. Art. 233 alin. (1) din Codul contravențional:

„(1) Conducerea autovehiculului de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,3 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, dacă fapta nu constituie infracțiunea, se sancționează cu amendă de la 700 la 1000 de unități convenționale sau cu arest contravențional de la 10 la 15 zile, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de la 6 luni la 3 ani.”

56. Art. 238 din Codul de procedură civilă:

„(2) Completul de judecată deliberază, sub conducerea președintelui ședinței, toate problemele prevăzute de lege care urmează să fie soluționate, apreciază probele,

determină circumstanțele și caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admiterea acțiunii. Fiecare problemă urmează să fie pusă astfel încât să se poată da un răspuns afirmativ sau negativ.”

57. Art. 240 din Codul de procedură civilă:

„(1) La deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

(3) Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.”

58. Art. 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

(5) În motivare se indică: circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.”

59. Art. 373 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

(2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.

(5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.”

60. Art. 390 din Codul de procedură civilă:

„(1) Decizia instanței de apel trebuie să conțină: e) motivele concluziilor instanței de apel și referirea la legea guvernantă; f) concluziile instanței de apel în urma examinării apelului.

(2) În cazul respingerii apelului, instanța de apel este obligată să indice în decizie motivele respingerii.”

61. Art. 118 din Codul de procedură civilă:

„(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

(5) Instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.”

62. Art. 122 din Codul de procedură civilă:

„(1) Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

(2) Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

(3) Se consideră inadmisibile probele obținute cu încălcarea prevederilor legii, cum ar fi inducerea în eroare a participantului la proces, încheierea actului de către o persoană neîmputernicită, încheierea defectuoasă a actului procedural, alte acțiuni ilegale.

(4) Se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 119¹ și art. 372 alin. (1).”

63. Art. 123 din Codul de procedură civilă:

„(1) Faptele pe care instanța le-a declarat unanim cunoscute (faptele de notorietate publică) nu se cer a fi dovedite.

(2) Faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.”

64. Art. 121 din Codul de procedură civilă:

„Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.”

65. Art. 130 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

(2) Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

(3) Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

(4) Ca rezultat al aprecierii probelor, instanța judecătorească este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

(5) Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

66. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 22 iunie 2023 și a expediat-o participanților la proces la 27 iulie 2023, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere prin poșta electronică (f. d. 38, vol. II). Astfel, recursul declarat la data de 04 septembrie 2023 de Agenția „Moldsilva”, este în termen.

67. Prin prisma art. 444 din Codul de procedură civilă examinarea cauzei civile în ordine de recurs s-a realizat în lipsa participanților la proces, întrucât Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a considerat inoportună invitarea acestora, din motiv că argumentele expuse în cererea de recurs au

fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite verificarea legalității hotărârilor atacate.

68. Verificând actul de dispoziție judecătorească contestat în limitele controlului de legalitate, în raport cu criticele invocate în recurs, în baza materialelor din dosar, în coroborare cu normele de drept aplicabile, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, considerând admisibil recursul declarat, urmează a-l admite și a casa integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată, din motivele ce succed.

69. Având în vedere că în sistemul legislației procesuale naționale instanța de judecată este obligată să soluționeze procesul limitându-se la obiectul acestuia în sensul formulat prin acțiune și, după caz, concretizat de către partea reclamantă, subsecvent, instanța de recurs se află în situația de a verifica dacă la caz a fost îndeplinită condiția unei examinări efective și a oferit un răspuns specific și explicit mijloacelor hotărâtoare pentru rezultatul procesului, a examinat toate pretențiile și argumentele înaintate.

70. Curtea Europeană a reiterat că efectul articolului 6 § 1 este, *inter alia*, de a impune unei instanțe obligația de a efectua o examinare adecvată a argumentelor și probelor aduse de către părți (a se vedea Perez c. Franței [GC], nr. 47287/99, § 80, ECHR 2004-I). O parte indispensabilă a acestei obligații a instanțelor judecătorești este datoria lor de a-și motiva hotărârile (a se vedea, printre altele, Hirvisaari c. Finlandei, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001).

71. De altfel, în cazul garanțiilor acordate de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, include printre altele dreptul părților de a fi în mod real „auzite”, adică în mod corect examinate de către instanța sesizată. Aceasta implică mai ales în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv, real și consistent al mijloacelor, argumentelor și elementelor de probă ale părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța în determinarea situației de fapt. Obligația de motivare impune o apreciere întotdeauna atașată de natura cauzei, de circumstanțele acesteia, de probele prezentate. Motivarea unei hotărâri este înțeleasă ca o explicare inteligibilă a hotărârii luate, ceea ce nu înseamnă un răspuns exhaustiv tuturor argumentelor aduse de parte, dar nici ignorarea lor, însă un răspuns al argumentelor fundamentale, care sunt susceptibile, prin conținutul lor, să influențeze soluția.

72. Inițial, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că pentru a verifica legalitatea deciziei contestate, fără a administra noi dovezi, va recurge la recapitularea esenței litigiului dedus judecătii.

73. Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei civile, au constatat că în baza contractului individual de muncă din 17 august 2018, Iurii Anton a fost angajat în calitate de șef al Ocolului Silvic Sculeni, pe o perioadă nedeterminată, în cadrul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni.

74. Prin ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 22-p din 19 noiembrie 2020, întru executarea deciziei nr. 2a-2229/20 din 17 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, Iurii Anton a fost restabilit la locul de muncă, în funcția de șef al Ocolului Silvic Sculeni a Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, începând cu 20 noiembrie 2020.

75. Potrivit procesului-verbal privind constatarea faptei de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate din 26 februarie 2021, început cu ora 16:05 și finisat la 16:15, Iurii Anton a fost testat cu aparatul Dragner, în rezultat fiind stabilit o concentrație de 0,26 mg/l vapori alcool în aerul expirat.

76. Conform buletinului de analiză nr. 4 din 06 aprilie 2021, IMSP Dispensarul Republican de Narcologie, a prelevat probe de sânge de la Iurii Anton la 26 februarie 2021, ora 18:21. Astfel, în rezultatul examinării analizei de sânge la determinarea Alcoolemie pentru cetățeanul Iurii Anton, s-a stabilit 0,22 g/l.

77. La data de 27 februarie 2021, Agentul constator, în privința lui Iurii Anton a întocmit proces-verbal cu privire la contravenție MA105174320 și a constatat că a comis o contravenție prevăzută de art. 233 alin. (1) din Codul contravențional, conducea vehiculul VAZ 21214 cu nr. de înmatriculare UNAX616 fiind în stare de ebrietate produsă de alcool având concentrația de 0,26 mg/l vapori alcool în aerul expirat prin ce a depășit gradul maxim stabilit de lege. Procesul-verbal a fost întocmit în prezența lui Iurii Anton, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe acesta.

78. Prin ordinul nr. 39P din 26 februarie 2021 „cu privire la crearea comisiei pentru cercetarea încălcărilor de disciplină” a Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, s-a instituit comisia pentru cercetarea cazului de prezentare la serviciu în stare de ebrietate alcoolică a salariatului Iurii Anton.

79. Comisia, în componența lui Andrei Cozari, Vladimir Socolov-reprezentanți ai angajatorului, Grigore Talmaci, Iurie Rudi-reprezentanți ai salariaților au întocmit Actul de constatare din 26 februarie 2021, ora 16:30, în care au indicat că la 26 februarie 2021 șeful Ocolului Silvic Sculeni, Iurii

Anton conducea automobilul de serviciu VAZ 21214 cu n/î UN AX 616, în timpul orelor de serviciu pe traseul Sculeni-Gherman.

80. Prin ordinul nr. 35-P din 01 martie 2021 a Agenției „Moldsilva”, începând cu data de 01 martie 2021 a fost suspendat Iurii Anton din funcție de șef al Ocolului Silvic Sculeni din cadrul Întreprinderii pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, până la verificarea tuturor circumstanțelor și s-a suspendat contractul individual de muncă din 17 august 2018.

81. Conform dispoziției nr. 40P din 01 martie 2021 a Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni „cu privire la solicitarea explicațiilor”, s-a dispus de a solicita explicații în scris de la Iurii Anton privind acțiunile sale de încălcare a legislației muncii menționate în actul de constatare din 26 februarie 2021. S-au solicitat explicații privind cauza prezentării la serviciu în stare de ebrietate alcoolică în timpul programului de lucru la data de 26 februarie 2021.

82. Șeful Ocolului Silvic Sculeni, Iurii Anton la 01 martie 2021, a explicat că seara la 25 februarie 2021 a fost la o zi de naștere și a consumat băuturi alcoolice. La locul de muncă nu a servit.

83. Prin notificarea nr. AM-04/02-282 din 10 martie 2021 Agenția „Moldsilva” a solicitat Federației Sindicatelor din Silvicultură „Sindsilva” opinia consultativă a organului sindical pe marginea cazului stabilit în privința salariatului Iurii Anton.

84. Prin răspunsul nr. 01-14/09 din 12 martie 2021 președintele Federației Sindicatelor din Silvicultură „Sindsilva” a remis opinia consultativă, prin care a dedus că Iurii Anton a admis încălcări grave a disciplinei de muncă și având în vedere funcția pe care o ocupă, șef al ocolului silvic, având în subordine un colectiv, consideră inadmisibilă aflarea în funcție pe care o ocupă. Astfel, în conformitate cu art. 87 din Codul muncii a recomandat și a venit cu o opinie consultativă de a examina și identifica posibilitatea de a încheia cu Iurii Anton un contract individual de muncă pe perioadă determinată, în altă subdiviziune, la o funcția la care nu ar avea în subordine angajați.

85. La 18 martie 2021, Agenția „Moldsilva” a adoptat ordinul nr. 83 cu privire la crearea Comisiei în vederea efectuării anchetei de serviciu pentru stabilirea circumstanțelor de fapt.

86. La 24 martie 2021, Agenția „Moldsilva” a emis ordinul nr. 44, în baza căruia cu data prezentului ordin, în temeiul prevederilor art. 86 alin. (1) lit. i) din Codul muncii, șeful Ocolului Silvic Sculeni, Iurii Anton, pentru

încălcarea disciplinei de muncă prin prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică, i s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de concediere.

87. În motivarea ordinului angajatorul Agenția „Moldsilva” a indicat că în vederea operării informațiilor parvenite în adresa Agenției „Moldsilva”, și anume, decizia în baza materialelor de constatare nr. 34/54-3403 din 01 martie 2021, aprobată de șeful Inspectoratului de Poliție Ungheni, comisar șef Victor Gavrilă, potrivit căreia s-a constatat că la 26 februarie 2021, ora 16-30, angajatul Agenției „Moldsilva”, șeful ocolului Silvic Sculeni Iurii Anton conducea automobilul de serviciu VAZ 21214 cu n/î UN AX 616, în timpul orelor de serviciu, pe traseul Sculeni-Gherman, fiind stopat și examinat de către inspectorii de patrulare, s-a stabilit că ultimul conducea automobilul în stare de ebrietate produsă de alcool având concentrația de 0,26 mg/l vapori de alcool în aerul expirat, astfel a depășit gradul maxim stabilit de Lege, conform prevederilor art. 10 alin. (1) lit. d), art. 201, art. 202, art. 207, art. 209 alin. (1) și art. 210 alin. (1) din Codul muncii și prevederile pct. (1) din Hotărârea Guvernului RM nr. 150 din 02 martie 2010 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Agenției „Moldsilva”, structurii și efectivului limită ale aparatului central al acesteia.

88. Materialele cauzei atestă că prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătorei Ungheni, s-a recunoscut vinovat Iurii Anton de comiterea contravenției prevăzute de art. 233 alin. (1) din Codul contravențional conducerea autovehiculului de către o persoană care are o concentrație de alcool în sânge ce depășește 0,3 g/l sau de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, dacă fapta nu constituie infracțiunea, și s-a supus unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 370 unități convenționale ceea ce constituie 18 500 lei cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 8 luni, pentru că la data de 26 februarie 2021, ora 15:59 în satul Gherman, raionul Ungheni conducea automobilul de model „VAZ-21214” cu nr./î UNAX 616, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune, având o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,26 mg./l. S-a explicat lui Iurii Anton că este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel puțin 3 zile lucrătoare din momentul aducerii la cunoștință a prezentei hotărâri. În acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

89. Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 22 iulie 2021 a respins recursul declarat de avocatul Vasile Lupu, în interesele lui Iurii Anton și a

menținut hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătoriei Ungheni, în cauza contravențională de învinuire a lui Iurii Anton în comiterea contravenției prevăzute de art. 233 alin. (1) din Codul contravențional, ca fiind nefondat.

90. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că prin cererea de chemare în judecată reclamantul Iurii Anton a solicitat anularea ordinului Agenției „Moldsilva” nr. 44 din 24 martie 2021 cu privire la concedierea din funcția de șef al ocolului silvic Sculeni, restabilirea în funcția deținută de șef al ocolului silvic Sculeni raionul Ungheni, încasarea de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul său a salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă de la 24 martie 2021 până la devenirea definitivă a hotărârii judecătorești, încasarea suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,3 la sută din suma neplătită în termen conform art. 330 din Codul muncii, încasarea din contul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni a prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5 000 lei.

91. Prima instanță judecând cauza în fond, prin hotărârea din 07 iunie 2022 a admis în parte cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Anton. A anulat ordinul Agenției „Moldsilva” nr. 44 din 24 martie 2021 cu privire la concedierea lui Iurii Anton. L-a restabilit pe Iurii Anton în funcția de șef al Ocolului Silvic Sculeni din cadrul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni. A obligat Agenția „Moldsilva” să calculeze și să achite lui Iurii Anton salariul mediu pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada de la 24 martie 2021 până la 07 iunie 2022, inclusiv. A încasat de la Agenția „Moldsilva” în beneficiul lui Iurii Anton cheltuieli de judecată în sumă de 5 000 lei. În rest, a respins pretențiile ca fiind neîntemeiate.

92. Instanța de apel verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, prin decizia din 22 iunie 2023, a respins apelurile declarate de Agenția „Moldsilva”, Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni și a menținut hotărârea din 07 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Anton către Agenția „Moldsilva”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, repararea prejudiciului material.

93. Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat că în cazul bănuirii/învinuirii salariatului de faptul prezentării la locul de muncă în stare de ebrietate, angajatorul are sarcina de a-l înlătura de la îndeplinirea îndatorărilor de serviciu, cu îndreptarea acestuia la instituția medicală pentru constatarea faptului aflării în stare de ebrietate, constatare realizată în baza certificatului medical de constatare a consumului de alcool de către salariat, iar în cazul refuzului salariatului de a se deplasa la instituția medicală, angajatorul va forma o comisie dintr-un număr egal de reprezentanți ai angajatorului și ai salariaților, care vor constata faptul aflării salariatului la serviciu în stare de ebrietate și vor cere lămurire de la salariat a încălcării date. Membrii comisiei vor semna actul de constatare a prezenței la serviciu în stare de ebrietate. Cu acest act va fi familiarizat salariatul sub semnătură, iar în caz de refuz, membrii comisiei vor constata faptul refuzului și vor semna procesul-verbal de constatare a refuzului de semnare a actului.

94. În speță, instanța de apel a reținut că actul de constatare, din 26 februarie 2021, a fost întocmit de membrii Comisiei pentru cercetarea încălcărilor de disciplină, formată în baza ordinului directorul Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva Centru” Ungheni nr. 39P din 26 februarie 2021, care nu deține calitatea de angajator a intimatului și, astfel, actul întocmit de acesta nu este conform exigențelor legale, fapt care, examinat în cumul cu lipsa la dosar a unui certificat, eliberat de către instituția medicală denotă încălcarea de către angajator a ordinii stabilite de Lege pentru adoptarea ordinului contestat. Or, încălcarea nominalizată denotă că comisia care a întocmit actul invocat de către angajator la emiterea ordinului contestat nu a fost formată în modul stabilit de Lege de către angajator, constituită dintr-un număr egal de reprezentanți ai angajatorului și ai salariaților desemnați de angajator, calitate pe care nu o avea emitentul ordinului nr. 39P din 26 februarie 2021, iar din declarațiile lui Andrei Cozari, Vladimir Sacacol, Grigore Talmaci și Iurie Rudi, care s-au prezentat în satul Gherman, raionul Ungheni, la data de 26 februarie 2021, rezultă indubitabil că salariatul Iurii Anton nu a fost îndreptat și nu i s-a propus de a pleca la instituția medicală pentru constatarea faptului aflării în stare de ebrietate.

95. Prin urmare, a conchis că în contextul în care Iurii Anton a invocat că nu a consumat alcool în timpul zilei de muncă, respectiv, că rezultatele testării sale alcoolscopice, efectuate în cadrul dosarului contravențional, ar fi fost determinate de consecințele consumului de alcool, angajatorul avea sarcina de a propune lui Iurii Anton efectuarea examenului medical în vederea determinării certe a circumstanțelor relevante în condițiile în care aspectele indicate sunt determinante pentru aprecierea gravității faptei

imputate ultimului. Or, Regulamentul privind modul de testare alcoolică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, denotă cert că tragerea la răspundere publică a contravenientului pentru conducerea autovehiculului în stare de ebrietate, conține cerințe mult mai severe reieșind din însăși natura obiectului supus protecției publice: viața și sănătatea altor participanți la trafic, protecția terților, cât și bunurilor acestora, fapt care este absolut diferită de cea existentă în raporturile civile, inclusiv de muncă, motiv pentru care actele întocmite în cadrul unor cauze contravenționale, deși sunt suficiente pentru confirmarea comiterii unei contravenții, nu pot fi apreciate ca admisibile pentru încadrarea acestora în noțiunea de abatere disciplinară comisă de angajat ce ar justifica aplicarea celei mai drastice sancțiuni disciplinare - eliberarea din serviciu.

96. De altfel, din aceste motive, rezultatele testărilor lui Iurii Anton de către colaboratorii poliției cu utilajul Drager nu este opozabil pentru angajator, dat fiindcă legiuitorul a instituit pentru acesta din urmă mai multe condiții, inclusiv, prin aprecierea stării de ebrietate nu doar prin prisma determinării seci a concentrației de alcool în aerul expirat sau în sânge, ci și a comportamentului salariatului sub influența acesteia, diversificat în fiecare caz în parte, în alt mod nefiind explicabilă instituirea de către legiuitor a posibilității determinării stării respective de către o comisie, formată nu neapărat din specialiști în domeniu, care, subiectiv, nu pot determina starea de ebrietate în quantum suficient pentru a determina întrunirea tuturor elementelor necesare pentru sancționarea majoră a angajatului.

97. Mai mult, instanța de apel a indicat că activitățile realizate de către Iurii Anton nu țin nemijlocit și exclusiv de conducerea mijloacelor de transport (cum ar fi cazul conducătorilor de transport auto de mărfuri sau pasageri) pentru ca răspunderea publică, la care a fost supus Iurii Anton să producă efecte directe asupra capacităților de muncă ale acestuia, motive pentru care probele invocate de angajator sunt insuficiente în cazul dat pentru a aplica sancțiunea vizată în ordinul contestat.

98. Din criticile recurenței aduse în recursul formulat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție identifică, în esență, dezacordul acesteia cu lipsa unei aprecieri din partea instanței de apel a probelor prezentate, care în opinia sa, confirmă faptul că salariatul a încălcat disciplina de muncă fiind prezent la lucru în stare de ebrietate alcoolică.

99. Prin prisma dezacordului recurenței cu hotărârea primei instanțe, menținută prin decizia instanței de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind pripită soluția instanței de apel, fiind

determinată de aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, lipsa aprecierii înscrisurilor prezentate de către pârâta/recurentă în prima instanță sub aspectul pertinentei pentru soluționarea corectă și obiectivă a litigiului.

100. Instanța de recurs notează că în litigiile privind concedierea – desfacerea din inițiativa angajatorului a contractului individual de muncă pentru prezentarea la lucru în stare de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică pot fi concediați salariații care s-au aflat în starea respectivă la locul de muncă și în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu, indiferent de faptul dacă salariatul s-a eschivat de la îndeplinirea acestor atribuții în legătură cu starea în care se afla sau dacă a fost sau nu înlăturat de la executarea atribuțiilor de serviciu în legătură cu starea de ebrietate. Pentru salariații care activează în condițiile evidenței globale a timpului de muncă conform art. 99 din Codul muncii – tot timpul aflării acestora la serviciu se consideră timp de muncă. Starea de ebrietate alcoolică, narcotică sau toxică poate fi confirmată numai prin certificatul eliberat de instituția medicală competentă sau prin actul comisiei formate dintr-un număr egal de reprezentanți ai angajatorului și ai salariatului (art. 76 lit. k) CM), alte probe fiind inadmisibile.

101. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că reclamantul s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune deoarece consideră că neîntemeiat a fost eliberat de la locul de muncă pe motiv că se afla în stare de ebrietate alcoolică, ori după ce a fost stopat de agenții de patrulare s-a deplasat la secția de primire a Spitalului raionul Ungheni, unde i s-a prelevat probe biologice, iar potrivit buletinului de analize nr. 4 din 06 aprilie 2021 a IMPS Dispensarul Republican de Narcologie, Laboratorul diagnostic clinic, s-a constatat că în sânge s-a depistat o concentrație de alcool în sângele acestuia de 0,22 g/l, care conform pct. 3 din Regulamentul privind modul de testare alcoolscopice și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, nu se afla în stare de ebrietate alcoolică.

102. Astfel, la examinarea cauzei și pronunțarea hotărârii în prima instanță și a deciziei în instanța de apel, ultimele s-au pronunțat în favoarea admiterii cererii de chemare în judecată formulată, inclusiv s-a referit la actul de constatare din 26 februarie 2021 întocmit de membrii Comisiei pentru cercetarea încălcărilor de disciplină formată în baza ordinului directorului Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni nr. 39P din 26 februarie 2021, care nu deține calitate de angajator al lui Iurii Anton și lipsei unui certificat, eliberat de către instituția medicală.

103. La acest capitol, instanța de recurs reține că recurenta/pârâta în prima instanță, în calitate de probe în justificarea poziției privind respingerea acțiunii depusă de Iurii Anton a prezentat hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătorei Ungheni, prin care s-a recunoscut vinovat Iurii Anton de comiterea contravenției prevăzute de art. 233 alin. (1) din Codul contravențional conducerea autovehiculului de către o persoană care are o concentrație de vapori de alcool în aerul expirat ce depășește 0,15 mg/l, pentru că la data de 26 februarie 2021, ora 15:59 în satul Gherman, raionul Ungheni conducea automobilul de model „VAZ-21214” cu nr./î UNAX 616, fiind în stare de ebrietate produsă de alcool ce depășește gradul maxim admisibil stabilit de lege, dacă fapta nu constituie infracțiune, având o concentrație a vaporilor de alcool în aerul expirat de 0,26 mg./l, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 370 unități contravenționale ceea ce constituie 18 500 lei cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 8 luni. Hotărârea, fiind menținută prin decizia din 22 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

104. Examinând contestația, instanța de judecată în susținerea poziției sale a reținut prevederile art. 13 și art. 14 din Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcooscopică, de testare antidrag și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, care indică că persoana testată alcooscopic, care nu este de acord cu procedura testării, funcționarea aparatului de testare, rezultatul testării, este în drept să-l conteste, prin examinarea medicală cu prelevarea obligatorie a probelor biologice. În acest caz persoana testată este însoțită de angajatul Inspectoratului Național de Securitate Publică al Inspectoratului General al Poliției la cea mai apropiată instituție medicală abilitată, dar nu mai târziu de 2 ore după testarea alcooscopică sau după testarea antidrug. Refuzul subiectului de a fi condus la o instituție medicală abilitată pentru examinarea medicală cu prelevarea probelor biologice este considerat ca refuz de la dreptul de a contesta rezultatul testării alcooscopice și servește drept temei pentru menținerea acestuia în vigoare

105. La caz, instanța a concluzionat că contravenientul Iurii Anton nu a respectat acest Regulament, prezentându-se personal la instituția medicală pentru prelevarea probelor biologice în vederea stabilirii stării de ebrietate, fără însoțirea unui reprezentant al INSP și mai târziu de 2 ore de la momentul testării alcooscopice, și anume, conform buletinului de analiză nr. 4 din 06 aprilie 2021, proba de sânge de la Iurii Anton a fost prelevată la 26 februarie

2021, orele 18:21, iar testarea alcoolscoptică a fost efectuată la 26 februarie 2021, orele 15:59, ceea ce contravine prevederilor Regulamentului.

106. Totodată, instanța a constatat că proba video demonstrează că ultimul a fost testat alcoolscoptic, având rezultatul de 0,26 mg/l, cu care a fost de acord și nu-l contestă.

107. În această ordine de idei, instanța de recurs reiterează că, deși hotărârea/decizia în cauza contravențională prezentate în calitate de probe de recurentă/pârâtă în prima instanță sunt emise până la emiterea hotărârii primei instanțe în prezenta cauză civilă, iar instanța de apel verificând legalitatea și hotărârii contestate cu apel, în virtutea prevederilor art. 373 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, nu s-a pronunțat asupra argumentelor invocate de pârâtă și nici nu a supus aprecierii înscrisurile prezentate cu titlu de probe sub aspectul relevanței acestora litigiului soluționat. De altfel, în contextul în care reclamantul a invocat că nu se afla în stare de ebrietate alcoolică în timpul orelor de muncă, în susținerea poziției la înaintarea cererii de chemare în judecată, instanța de apel avea obligația de a aprecia înscrisurile prezentate de partea pârâtă în conformitate cu art. 130 alin. (4) din Codul de procedură civilă, motivând concluziile privind admiterea unor probe și respingerea altor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele.

108. Completul menționează că în sensul art. 86 alin. (1) coroborat cu art. 76 lit. k) din Codul muncii, starea de ebrietate la locul de muncă poate fi constatată prin două metode alternative: - certificatul medical; - actul comisiei, metode care nu pot fi aplicate cumulativ.

109. Instanțele de nivelul inferior au examinat prezenta speță doar sub cea de a doua condiția „actul comisiei”, limitându-se doar la stabilirea că aceasta a fost formată nu de către angajator, fără să examineze cauza sub aspectul dacă la caz ar exista cealaltă condiție de stabilire a stării de ebrietate.

110. Mai mult, unicul argument al anulării ordinului de concediere a constituit faptul că comisia pentru stabilirea stării de ebrietate a angajatului a fost constituită de ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni, care nu ar fi angajatorul intimatului, fără să dea nici o apreciere hotărârilor judecătorești, care au confirmat că în ziua de 26 februarie 2021 ora 15:59 Iurii Anton se deplasa, cu automobilul de serviciu, în stare de ebrietate alcoolică ce depășește maximumul admisibil, care nu constituie infracțiune, având o concentrație de 0,26 mg/l în aerul expirat, certificatul instituției medicale fiind declarat inadmisibil ca probă, deoarece a fost efectuat personal și cu depășirea termenului de 2 ore.

111. Subsidiar, art. 76 lit. k) din Codul muncii nu instituie o condiție obligatorie ca comisia formată pentru stabilirea abaterii să fie formată obligator prin ordinul autorității centrale.

112. Cu adevărat, anume de competența directorului Agenției „Moldsilva” ține numirea în funcție și concedierea șefilor de ocoluri silvice, însă concluzia că în speță doar prin ordinul ultimului putea fi instituită comisia este una pripită și nemotivată, fără trimitere la nici un cadru legal aplicabil.

113. Cu atât mai mult, că ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni de asemenea este o subdiviziune a Agenției „Moldsilva”, iar Ocolul Silvic Sculeni, raionul Ungheni se subordonează nemijlocit ÎS Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni. Prin urmare, concluzia că ultima nu era în drept să formeze comisia și să stabilească starea de ebrietate a lui Iurii Anton, este una nemotivată și formală.

114. Instanța de recurs relevă că circumstanțele reliefate supra urmează a fi verificate la rejudecarea cauzei, în vederea stabilirii dacă probele administrate confirmă că Iurii Anton în timpul orelor de lucru săr fi aflat în stare de ebrietate alcoolică, dacă are sau nu relevanță la caz hotărârea/decizia în cauza contravențională, și dacă s-a respectat sau nu procedura de determinare a stării de ebrietate. De asemenea, să determine dacă cel puțin una din metodele respective confirmă sau nu starea de ebrietate alcoolică a lui Iuri Anton la locul de muncă.

115. Generalizând cele conturate anterior, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că examinarea cauzei în instanța de apel s-a realizat pripit și evaziv, fiind lăsate fără apreciere probele prezentate de pârâta/recurentă, ceea ce impune casarea integrală a deciziei instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

116. Din perspectiva postulatelor legale, la examinarea cauzelor, instanțele urmează să se conducă nemijlocit de principiul adevărului obiectiv, care se manifestă prin stabilirea multilaterală, completă și obiectivă a tuturor circumstanțelor care au importanță pentru justa soluționare a cauzei. De altfel, o hotărâre judecătorească motivată în sensul respectării cerințelor 6 § 1 CEDO, presupune o examinare reală a problemelor esențiale relevate în speță, cel puțin pentru a le aprecia relevanța. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60).

117. CtEDO, în cauza *Capacchione v. Republica Moldova*, cererea nr. 22616/10, hotărârea din 30 noiembrie 2021, a reamintit că articolul 6 § 1 din Convenție implică, din partea „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, a argumentelor și a probelor prezentate de către părți (a se vedea, printre multe altele, *Perez v. Franța* [MC], nr. 47287 / 99, § 80, CEDO 2004-I și *Loupas v. Grecia*, nr. 21268/16, § 37, 20 iunie 2019). De asemenea, Curtea reiterează jurisprudența sa bine-stabilită, potrivit căreia acest Articol obligă, inter alia, instanțele să motiveze deciziile lor. Fără a necesita un răspuns detaliat la fiecare argument invocat de către reclamant, această obligație presupune, totuși, că o parte la procesul judiciar poate aștepta un răspuns specific și explicit la acele argumente care sunt decisive pentru rezultatul procedurii în cauză (a se vedea, printre multe altele, *Paixão Moreira Sá Fernandes v. Portugalia*, nr. 78108/14, § 71, 25 februarie 2020, și cauzele citate acolo).

118. Subsecvent, la rejudecarea cauzei civile, adoptarea soluției la caz urmează a fi precedată de toate aceste etape, luând în considerare momentele conturate supra, ignorate anterior, precum și motivarea să fie efectuată atât prin prisma poziției părții reclamante, cât și obiecțiilor părții oponente pe marginea acțiunii formulate în raport cu probele prezentate și normele de drept pertinente litigiului, rezultând din prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, ca, în consecință, soluția adoptată să fie certă și coerentă și să răspundă standardelor unui proces echitabil garantat de art. 6 § 1 CEDO.

119. Coroborând circumstanțele ce preced, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție admite recursul declarat și casează integral decizia instanței de apel cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

120. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 442, art.444, art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Agenția „Moldsilva”.

Casează integral decizia din 22 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurii Anton împotriva Agenției „Moldsilva”, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Silva-Centru” Ungheni cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcția deținută, încasarea salariului pentru perioada de absență forțată de la locul de muncă, repararea

prejudiciului material, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Centru, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Munteanu